

16.02.2021

Asia/9

§ 36

Oikaisuvaatimus koskien päätöstä lastensuojelun vastaanotto- perhehoitajien kulukorvauksen muutoksesta 1.1.2021 alkaen

HEL 2020-013769 T 01 02 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hylätä Helsingin kaupungin toimikiantosopimuksella toimivien vastaanotto-perhehoitajien yhteyshenkilö ***** ja kuuden muun vastaanotto-perhehoitajan oikaisuvaatimuksen sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päätöksestä 14.12.2020 § 222 koskien lastensuojelun vastaanotto-perhehoitajien kulukorvauksen muutosta 1.1.2021 alkaen.

Oikaisuvaatimuksen tueksi ei ole esitetty sellaisia perusteluja, joiden vuoksi se tulisi hyväksyä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anita Lindfors, lastensuojelupalvelujen päällikkö, puhelin: 310 43059
anita.lindfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 15.1.2021
- 2 Oikaisuvaatimus 15.1.2021_henkilötiedot_suojattu

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja päätti 14.12.2020 § 222, että vastaanottoperhehoitajille maksetaan vuoden 2021 alusta alkaen hoitopäiväilmoituksen mukaan kulukorvausta. Maksettavaan kulukorvaukseen sisältyy lapselle maksettava käyttövara: 15 vuotta täyttäneelle lapselle 55,67 euroa/kk ja alle 15-vuotiaalle kouluikäiselle lapselle vastaanottolaitosten käytännön mukaan. Käyttövaran suuruus on määriteltä alle 15-vuotiaalle, kouluikäiselle lapselle vastaanottolaitosten käytännön mukaan. Tällä on haluttu kiinnittää erityistä huomiota helsinkiläisten, lyhytaikaisesti sijoitettujen lasten tasa-arvoiseen kohteluun sijaishuoltopaikasta riippumatta.

Helsingin kaupungin toimeksiantosopimuksella toimivat vastaanottoperhehoitajat ovat tehneet 15.1.2021 kunnan jäsenenä, lukuun ottamatta yhtä vastaanottoperhehoitajaa, jonka kotikunta ei ole Helsinki, sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päätöksestä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen osalta on ollut epäselvyyttä muutoksenhakuajan alkamisesta. Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päätös 14.12.2020 § 222 vastaanottoperheiden kulukorvauksen muutoksesta 1.1.2021 alkaen julkaistiin kaupungin verkkosivuille nähtävänä pitoa varten 23.12.2020, ja kuntalaisten katsotaan siten saaneen päätöksen tiedoksi viimeistään 30.12.2020, ja siten päätöksen muutoksenhakuai-ka kuntalaisten osalta päättyi 13.1.2021. Sosiaali- ja terveystoimiala tiedotti erikseen toimialajohtajan päätöksestä sähköpostitse 30.12.2020 vastaanottoperhehoitajille, mistä saattoi syntyä virheellisesti käsitys, että he ovat asiassa asianosaisia ja että heidän osaltaan päätöksen tiedoksi-anto tapahtui vasta tuolloin.

Hallintolain 49 c §:n 2 momentin mukaan jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta. Koska toimiala on mahdollisesti omalla toiminnallaan päätöksestä erikseen tiedottamalla saattanut aiheuttaa tilanteen, jonka vastaanottoperhehoitajat ovat voineet tulkita päätöksen tiedoksiannoksi, sosiaali- ja terveyslautakunta tutkii sille osoitetun oikaisuvaatimuksen. Vastaanottoperhehoitajien osalta tulkitaan tiedoksiannon tapahtuneen vasta 30.12.2020 lähetyksessä erillisessä sähköpostissa, ja heidän katsotaan sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:n 2 momentin mukaan saaneen päätöksen tiedoksi viimeistään 4.1.2021. Muutoksenhakuai-ka päätökseen on tuolloin päättynyt 18.1.2021. Tämän tulkinnan mukaan oikaisuvaatimus on tehty kuntalain 138 §:n mukaisessa määräajassa ja oikealle toimielimelle.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan päätöksen oikaisua siten, että käyttövaran määrän säätelyminen koskisi alle 15-vuotiaiden lasten osalta ai-noastaan 12 vuotta täyttäneitä lapsia. Sitä nuoremmille lapsille vastaanottoperhehoitaja saisi määrittellä käyttövaran ja rahapolitiikan itse kuten aiemminkin. Perusteluina oikaisuvaatimuksen tekijät esittävät, että vastaanottoperheeseen sijoitetut lapset ovat tasavertaisessa asemassa suhteessa perheen omiin lapsiin ja käyttövaran suuruuden määrittelyminen vastaanottolaitosten käytännön mukaan koetaan eriarvoistavana. Oikaisuvaatimuksen tekijät perustelevat vaatimustaan myös sillä, että vastaanottoperheissä on erilaisia käytäntöjä rahan käytössä ja käyttövaroissa. Oikaisuvaatimuksen tekijät tuovat myös esille, että ikätasoon sidottu käyttövaran suuruus poistaa yksilöllisen harkinnan mahdollisuuden. Perusteluissaan he vetoavat myös perustuslain 6 §:ään. Oikaisuvaatimuksen tekijät myös esittävät, että vastaanottoperhehoitaja pitää kirjaa annetuista käyttövaroista ja vastaanottoperhehoitajan sosiaaliohjaajat voisivat valvoa sitä, mikäli reaaliaikainen valvonta koetaan merkitykselliseksi.

Oikaisuvaatimusten perusteiden arviointi

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen sijainen toteaa ratkaisussaan (EOAK 1669/2019), että keskeisenä lapsen perusoikeutena on perustuslain 6 §:n 3 momentin mukainen oikeus tulla kohdelluksi tasavertaisena yksilönä ja oikeus saada vaikuttaa kehitystään vastaavalla tavalla itseään koskeviin asioihin. Lapsen tasa-arvoinen kohtelu sisältää lapsen oikeuden, tai itse asiassa viranomaisen velvollisuuden, lapsen positiiviseen erityiskohteluun. Samassa ratkaisussa myös todetaan, että lastensuojelulain 55 §:n mukaisia käyttövaroja tulee maksaa lain tarkoittamalla tavalla ja sen edellyttämä määrä.

Lastensuojelulain 55 §:ssä todetaan käyttövarasta seuraavaa. Kun lapsi tai nuori on sijoitettu kodin ulkopuolelle sijoitusta avohuollon tukitoimena, sijaishuoltoa tai jälkihuoltoa koskevien säännösten mukaisesti, kunnan on huolehdittava, että hänen opintojaan ja harrastuksiaan tuetaan tarvittaessa taloudellisesti. Edellä 1 momentissa mainitun taloudellisen tuen lisäksi lapselle tai nuorelle on hänen omaan käyttöönsä henkilökohtaisia tarpeita varten annettava kalenterikuukaudessa käyttövaroja iästä ja kasvuympäristöstä riippuen seuraavasti:

1) alle 15-vuotiaalle lapselle määrä, joka vastaa hänen yksilöllistä tarvettaan; ja

2) 15 vuotta täyttäneelle lapselle tai nuorelle vähintään määrä, joka vastaa yhtä kolmasosaa elatustukilain (580/2008) 9 §:ssä säädetystä yhdelle lapselle suoritettavasta elatustuen määrästä.

Lasten käyttövaran maksamista ja siitä ilmoittamista on käsitelty vastaanottoperhehoitajien työkokouksessa 11.4.2019. Samassa yhteydessä on käsitelty sitä, miten maksetuista käyttövaroista vastaanottoperhehoitajan tulee pitää kirjaa ja ilmoittaa tiedot eteenpäin sovitulla tavalla.

Käyttövaran suuruuden määrittelemisellä alle 15-vuotiaiden, kouluikäisten vastaanottoperheeseen sijoitettujen lasten osalta, on haluttu ensisijaisesti varmistaa lyhytaikaisesti sijoitettujen, helsinkiläisten lasten yhdenvertaisuus riippumatta siitä, onko hänet sijoitettu vastaanottolaitokseen tai vastaanottoperheeseen. Lapsilla saattaa olla useita, lyhytkestoisia sijoituksia sekä vastaanottolaitokseen että eri vastaanottoperheisiin. Tältä osin selkeät ja yhdenmukaiset toimintatavat ovat omiaan lisäämään sijoitetun lapsen kokemusta oikeudenmukaisesta ja tasapuolisesta kohtelusta, joka ei ole riippuvainen sijaishuoltopaikasta.

Lastensuojelulain 55 §:ssä todetaan, että lapsen sijoituspaikan on pidettävä kirjaa lapselle annettujen käyttövarojen maksamisesta. Kirjaukset on lähetettävä tiedoksi 13 b §:ssä tarkoitettulle lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle vuosittain. Tätä valvontavastuuta ei voida oikaisuvaatimuksessa esitetyn ehdotuksen mukaisesti siirtää vastaanottoperhetoiminnan sosiaaliohjaajille. Ikätasoisesti määritelty käyttövaran suuruus edistää osaltaan lapsikohtaisen valvonnan käytännön toteuttamista.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty väitteitä tai näyttöä siitä, että sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai että päätöksen tehnyt viranomaisena olisi ylittänyt toimivaltansa tai että päätös olisi muutenkaan lainvastainen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anita Lindfors, lastensuojelupalvelujen päällikkö, puhelin: 310 43059
anita.lindfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 15.1.2021
- 2 Oikaisuvaatimus 15.1.2021_henkilötiedot_suojattu

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

16.02.2021

Asia/9

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Tiedoksi

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön palvelut

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja 14.12.2020 § 222

HEL 2020-013769 T 01 02 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja päätti, että vastaanottoperhehoitajille maksetaan vuoden 2021 alusta alkaen hoitopäiväilmoituksen mukaan kulukorvausta, johon on sisällytetty aiemmat erilliset harkinnanvaraiset hankinta- ja toimintarahat ja kilometrikorvaus tavanomaista suuremmista matkakuluista.

Kulukorvaus, joka ei sisällä vuoden 2021 indeksikorotuksia

alle 3-vuotias	24,75 €/pv
3-6-vuotias	25,08 €/pv
7-17-vuotias	25,42 €/pv

Kulukorvaukseen sisältyy lapselle maksettava käyttövara:

15 vuotta täyttäneelle lapselle 55,67 €/kk ja alle 15-vuotiaalle kouluikäiselle lapselle vastaanottolaitosten käytännön mukaan.

Päätöksen perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunnan 6.11.2018 § 288 tekemän päätöksen mukaan sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja päättää sosiaalihuollon toimeenpanoon liittyvien palkkioiden ja korvausten määrien muista kuin laissa säädetyistä tarkistuksista ja muutoksista.

Vastaanottoperhehoitajille on maksettu hoitopäiväilmoitukseen perustuvaa kulukorvausta. Lisäksi vastaanottoperhehoitajalla on ollut mahdollisuus hakea harkinnanvaraisia hankinta- ja toimintarahoja, joiden enimmäismäärä on perustunut vastaanottoperheen tarjoamaan paikkamäärään. Hankintarahalla ovat perhehoitajat uusineet mm. patjoja, lastenvaunuja, koulupöytiä tai hankintarahasta on korvattu kulumisesta

16.02.2021

Asia/9

johtuvia lastenhuoneiden remonttikuluja. Toimintarahalla on korvattu perhehoitajalle mm. kalliimpia leikkivälineitä ja pääsylippuja.

Vastaanottoperhehoitajille on maksettu kilometrikorvausta tavanomaisista suuremmista matkakuluista erillisen ilmoituksen mukaan. Tavanomaisiksi matkakuluiksi on luettu lapsen asiakassuunnitelman mukaiset matkakulut omalla autolla 200 km/kk tai matkalippukuluja 50 €/kk.

Lisäksi vastaanottoperhehoitajalle on maksettu 60 % mahdollisesta vammaistuesta. Vastaanottosijoituksen ajalta lapsilisää ei siirretä vastaanottoperhehoitajan saatavaksi.

Erillisten, kuitteihin perustuvan maksujen käsittely työllistää perhehoitajan sekä perhehoitajan vastuutyöntekijän lisäksi toimistosihteeriä ja palkanlaskentapalveluja. Muutoksella vähennetään sekä lastensuojelun että perhehoitajien työtä. Myös lastensuojelun perhehoidossa siirrytään vastaavaan käytäntöön. Muutoksesta aiheutuva arvioitu kustannusvaikeus on 15 000 €/vuosi.

Lisätiedot

Anita Lindfors, lastensuojelupalvelujen päällikkö, puhelin: 310 43059
anita.lindfors(a)hel.fi